รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 5 - 11 ธ.ค. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 5 - 6 ธันวาคม 2567 รายงานการเกิดการระบาดของโรคที่ไม่ทราบชนิดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก จังหวัดกวังโกซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ ในเขตปานซีซึ่งเป็นเขตชนบท โดยตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2567 ถึงปัจจุบัน พบผู้ป่วยแล้ว 376 ราย และในจำนวนนี้เสียชีวิต 143 ราย ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยเด็กเล็ก โดยผู้ป่วยมีอาการระบบทางเดินหายใจคล้ายไข้หวัดใหญ่ เช่น ไข้สูง ปวดศีรษะ มีน้ำมูก หายใจลำบาก ขณะนี้องค์การอนามัยโลกกำลังร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขของดีอาร์คองโก เพื่อสอบสวนหาสาเหตุและออกคำแนะนำมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดโรคดังกล่าว สำหรับประเทศไทย ขณะนี้กรมควบคุมโรคได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศที่เป็นด่านแรกในการเฝ้าระวังผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ ซึ่งตามปกติมีมาตรการเฝ้าระวังผู้ที่เดินทางมาจากประเทศดีอาร์คองโกก่อนที่จะเข้าประเทศไทยอยู่แล้ว เนื่องจากเป็น 1 ใน 42 ประเทศที่ประกาศเป็นเขตติดโรคไข้เหลือง
- 6 ธันวาคม 2567 กระทรวงสาธารณสุข ประชุมเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก ปี 2568 ร่วมกับ กรมอนามัย กรมควบคุมโรค กรมการแพทย์ สำนักสุขภาพดิจิทัล กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานเขตสุขภาพและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ โดยกำหนด 4 มาตรการสำคัญ คือ สื่อสารกับประชาชนโดยให้ความรู้เรื่องดังกล่าวและแนะนำการดูแลสุขภาพเพื่อป้องกันตนเองเบื้องต้น ให้มีการแจ้งปริมาณค่ามลพิษในพื้นที่ด้วยระบบดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ประชาชนที่มีความผิดปกติระบบทางเดินหายใจ เช่น แน่นหน้าอก หายใจลำบาก ไอ มีเสมหะตลอดเวลา หายใจหอบ หายใจเสียงดังหวีด มีผื่นที่ผิวหนัง ระคายเคืองตา ตาแดง เจ็บหน้าอก ให้สามารถนัดดูหมายการตรวจทางคลินิกมลพิษออนไลน์หมอพร้อม และหากในพื้นที่มีค่ามลพิษเกินมาตรฐานมากกว่า 75.1 มคก./ลบ.ม. ติดต่อกัน 2 วัน ให้เปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข
-

" โรคไข้หวัดนก " สถานการณ์ที่น่าสนใจปี 2567 ตระหนักแต่ไม่ตระหนก

สถานการณ์โรคไข้หวัดนกที่น่าสนใจทั่วโลก ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง ธันวาคม 2567 เป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเฝ้าระวังเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการเกิดการระบาดของโรคดังกล่าวในประเทศไทย นอกจากปัญหาด้านสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้น ยังนำมาซึ่งความสูญเสียทางเศรษฐกิจทั้งในระดับครัวเรือน ภาคอุตสาหกรรมและกลายเป็นปัญหาเศรษฐกิจระดับประเทศได้

" **กุมภาพันธ์** " ออสเตรเลียพบผู้ป่วยเด็กอายุ 2 ปี 6 เดือนติดเชื้อขณะเดินทางในประเทศอินเดีย มีอาการขั้นวิกฤติ " **มีนาคม** " เวียดนามพบผู้เสียชีวิตจากโรคดังกล่าวอาศัยในจังหวัด Khanh Hoa ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ " **สิงหาคม** " ประเทศกานาพบผู้ป่วยอายุ 5 ปี ติดเชื้อไข้หวัดนก ชนิด H9N2 ประวัติการสัมผัสสัตว์ปีกไม่แน่ชัดแต่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายใกล้บริเวณที่พักอาศัย " **กันยายน** " กัมพูชา รายงานยืนยันพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนก H5N1 ตั้งแต่ต้นปี ถึง กันยายน 2567 จำนวน 10 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 2 ราย พบว่า 9 ใน 10 ราย อายุต่ำกว่า 18 ปี " **ตุลาคม** " รัฐวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา สรุปรายงานผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนก H5N1 จำนวน 11 ราย ส่วนใหญ่มีอาการทางเดินหายใจส่วนบนเพียงเล็กน้อย ทุกรายมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกติดเชื้อโรคดังกล่าว " **พฤศจิกายน** " สหรัฐอเมริกา ในรัฐโอเรกอน พบผู้ป่วยไข้หวัดนกรายแรกในเดือนนี้ สรุปรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกในประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ต้นปีถึงเดือนพฤศจิกายน พบผู้ป่วยจำนวน 55 ราย ใน 7 รัฐ จำแนกเป็นผู้มีประวัติสัมผัสโคที่ติดเชื้อ 32 ราย มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกติดเชื้อ 21 ราย อีก 2 ราย ไม่มีประวัติสัมผัสแน่ชัด " **ธันวาคม** " เวียดนามพบผู้ป่วยในจังหวัด Long An ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศเวียดนาม ประวัติเสี่ยงสัมผัสสัตว์ปีกที่ตายบริเวณบ้านเกือน 100 ตัว และล่าสุด เมื่อ 6 ธันวาคมที่ผ่านมา รัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา พบคนงานในฟาร์มสัตว์ปีกเชิงพาณิชย์ในมณฑล Pinal จำนวน 2 ราย ติดเชื้อHxNx (รอผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ) มีอาการเล็กน้อยไม่พบการติดเชื้อจากคนสู่คน

ขณะนี้หลายประเทศทั่วโลก เช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ได้จัดซื้อและจัดเก็บวัคซีนไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5 สำหรับคนเพื่อเตรียมความพร้อมหากเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในอนาคต ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย เพิ่มความเข้มแข็งระบบเฝ้าระวังโรคทางห้องปฏิบัติการ มีการแจ้งไปยังสถานพยาบาลในพื้นที่เฝ้าระวังให้เพิ่มความเข้มข้นในการซักประวัติสัมผัสสัตว์ พฤติกรรมเสี่ยงและหากพบเห็นเหตุการณ์สัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในพื้นที่หรือพบผู้ป่วยมีอาการทางเดินหายใจผิดปกติ สอบถามประวัติการใกล้ชิดสัตว์ปีกในช่วง 7 วัน ก่อนมีอาการ หากพบมีอาการผิดปกติเข้าได้กับนิยามผู้ป่วยสงสัยให้รีบรายงานโรคตามแนวทางรายงานโรคภายใต้ พ.ร.บ โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 และให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งดำเนินการสอบสวนโรคร่วมกันระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กลไกการดำเนินงานตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียวในพื้นที่

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข ปศุสัตว์ในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงสถานการณ์โรคไข้หวัดนกที่พบในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก หากลูกบ้านพบความผิดปกติในพื้นที่ เช่น มีสัตว์ป่วยตายไม่ทราบสาเหตุ ควรแจ้งผู้ใหญ่บ้าน อสม. อสต. หรือ จนท. ปศุสัตว์อำเภอ ห้ามนำสัตว์ปีกที่ตายไม่ทราบสาเหตุไปบริโภค ซากสัตว์ควรฝังกลบ ทั้งนี้อนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง เช่น การรับประทานอาหารปรุงสุก การสวมหน้ากากอนามัยและการล้างมือก่อนรับประทานอาหารยังช่วยป้องกันโรคดังกล่าวได้ เนื่องจากขณะนี้มีโรคไข้หวัดใหญ่ระบาด หากในพื้นที่พบผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ประกอบกับมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีก อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดสัตว์ปีก หรืออยู่ใกล้พื้นที่ที่มีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในระยะ 7 - 14 วัน ก่อนป่วยร่วมด้วย ให้รายงานต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปศุสัตว์ในพื้นที่ สำหรับเจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลที่ตรวจพบผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ควรซักประวัติความเสี่ยงของผู้ป่วยดังกล่าวข้างต้นด้วย หากพบมีอาการเข้าได้ตามนิยามโรคไข้หวัดนกให้รีบรายงานยังช่องทางเฝ้าระวังที่กำหนดไว้

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

OI DDC

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- https://www.cidrap.umn.edu/avian-influenza-bird-flu/uk-orders-h5-avian-flu-vaccine-pandemic-preparedness
- https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_4941192
- https://ddc.moph.go.th/dcd/pagecontent.php?page=561&dept=dcd
- https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/91131
- ข้อมูลจาก : Blue Dot Events Alert วันที่ 5 ธันวาคม 2567
- ข้อมูล : ASEAN Biodiaspora virtual ccente เรียบเรียงโดย : สพ.ญ.ดร.เสาวพักตร์ ฮั้นจ้อย กรมควบคุมโรค ณ วันที่ 7 ธค 2567
- ข้อมูล : จัดทำโดย สพ.ญ.ดร.เสาวพักตร์ ฮั้นจ้อย กรมควบคุมโรค ณ วันที่ 24 พย 2567
- ข้อมูล : จัดทำโดย สพ.ญ.ดร.เสาวพักตร์ ฮั้นจ้อย กรมควบคุมโรค ณ วันที่ 4 พย 2567
- ขอบคุณภาพจาก : https://www.thecoverage.info/news/content/6869
- ขอบคุณภาพจาก : https://www.voathai.com/a/dozens-of-captive-tigers-and-lions-die-in-vietnam-bird-flu-detected/7809384.html